

Suriye: IŞİD'in Sivilleri Kasıtlı Olarak Öldürmesi

Kobani'de Hedef Almanlar Arasında Çocuklar, Kadınlar ve Yaşlılar Bulunuyor

(New York, 3 Temmuz 2015) – İnsan Hakları İzleme Örgütü bugün yaptığı açıklamada, IŞİD olarak da bilinen İslam Devleti mensubu olduğuna inanılan silahlı militanların 25 Haziran 2015 günü [Suriye](#)'nin kuzeyindeki Kobani şehrine yaptığı saldırıda sivil olduğunu bildikleri kişileri kasıtlı olarak öldürdüklerini bildirdi. Suriyeli Kürt yetkililer ve yerel insan hakları grupları bu saldırılarda 233 – 262 civarında sivilin öldürüldüğünü ve en az 273 kişinin de yaralandığını belirttiler.

Aralarında saldırıda yaralanan sekiz kişinin de bulunduğu on beş tanık, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne yerel makamların ve bölge sakinlerinin IŞİD olarak teşhis ettiği saldırganların sivilleri nasıl kasten öldürdüklerini anlattı. Tanıklar, saldırganların sivilleri kandırmak ve güvenlerini kazanmak için Kobani'de (Arapça Ayn el-Arab) IŞİD'e karşı savaşan gruplarınkine benzeyen uniformalar giydiklerini söyledi. Tanıkların ve yerel yetkililerin ifadelerine göre saldırganlar sivilleri öldürmek için suikast silahları, makineli tüfek ve bazı durumlarda bıçak ve el bombası kullandılar.

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün kıdemli terörizm ve terörle mücadele araştırmacısı [Letta Tayler](#) “Saldırıdan kurtulanların anlattıkları, bunun, asıl amacı yerli halkı terörize etmek olan bir IŞİD katliamı olduğunu düşündürüyor. Tüm veriler bunun bölgedeki sivil nüfusa yönelik planlı bir saldırı olduğunu gösteriyor” dedi.

Saldırı 25 Haziran sabahı saat 4.00 sularında, savaşçıların Kobani'nin etrafında bomba yüklü üç aracı patlatmalarıyla başladı. Ardından beyaz arabalarla veya yaya olarak şehre giren saldırganlar sokaklarda kaçışan veya güvenli bölgeye arabalarıyla gitmeye çalışan insanlara ateş açtılar. Tanıklar, yerel yetkililer ve ölenlerin akrabaları, bazı saldırganların sivilleri evlerine kadar takip ederek ailelerinden çok sayıda kişiyi öldürdüklerini söyledi.

Saldırganlar Kobani'nin kontrolünü elinde tutan Halk Savunma Birliği'nin (YPG) ve son aylarda YPG ile birlikte IŞİD'e karşı savaşan Özgür Suriye Ordusu adlı silahlı muhalif grubun uniformalarını andıran giysilerle kimliklerini gizlemişlerdi.

Tanıkların yanı sıra ölenlerin akrabalarından on iki kişi ve altı yerel aktivist, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne keskin nişancılardan da çatılardan sivillere ateş açtıklarını, ölüleri ve yaralıları almaya çalışan sivilleri vurduklarını ve düzinelerce sivil rehlin aldıklarını söylediler. Tanıklar, sivillerin çoğunluğunun sabah saat 4.00 ile öğle saatleri arasında öldürüldüklerini belirttiler. Kobani nüfusu ağırlıklı olarak Kürtlerden oluşuyor ve tanıklar da öldürülenlerin tamamının değilse bile çoğunun Kürt olduğunu belirttiler.

Saldırıdan kısa süre sonra Kürt güçleriyle IŞİD olduğu iddia edilen güçler arasında başlayan çatışma, Kürt güçlerinin şehrin kontrolünü yeniden ele geçirdiği 27 Haziran'a kadar devam etti.

Bölgedeki ana siyasi parti olan Kürt Demokratik Birlik Partisi'nin (PYD) yetkililerinin yanı sıra YPG de saldırıda 233 sivilin öldüğünü, bunlardan 23'ünün Kobani bölgesinin güney ucundaki Barh Botan köyünden olduğunu bildirdi. Saldırıdan sağ kurtulan iki Barh Botan sakini, İnsan

Hakları İzleme Örgütü'ne silahlı militanların köylerindeki birçok kişiyi bıçaklarla öldürdüklerini ve öldürülenlerden sekizinin çocuk olduğunu aktardılar.

Suriye İhlalleri Belgelendirme Merkezi adlı izleme grubu, 12 çocuk ve 67 kadının da dahil olduğu, tamamı sivillerden oluşan ve bu saldırılarda öldürülen 262 kişinin isimlerini [yayınladı](#). Suriyeli Kürt bir grup olan Rojava İnsan Hakları Örgütü ise ölen sivillerin kısmi bir listesini açıkladı. Bu listede de 14 çocuk ve 18 yaşlı bulunuyor ve 71 yaşındaki bir erkeğin ölüm sebebinin boğazının kesilmesi olduğu belirtiliyor.

İnsan Hakları İzleme Örgütü, öldürülen sivillerin toplam sayısını bağımsız kaynaklardan doğrulayamasa da, tanıkların ve öldürülen kişilerin akrabalarının verdikleri 60 ismin tamamının sivil olduğunu söylediklerini kaydettiler. Görüşülen kişilerin belirttiğine göre, silahlı militanlar bu sivillere, etrafta herhangi bir Kürt savaşçının veya askeri hedefin olmadığı hallerde bile saldırıyordu. Anlatılanlar, saldırganların esas amacının sivilleri öldürmek ve yerel halka korku salmak olduğu izlenimini doğuruyor.

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün görüştüğü Kürt güçleri sözcülerinden Redur Xelil, IŞİD'in Kobani yönetimine ait Savunma Bakanlığı binasını kuşatmasına ve kontrol noktalarına saldırmasına rağmen, şehir içindeki diğer birçok askeri tesisi hedef almadığını kaydetti. 28 Haziran tarihli [YPG açıklamasına](#) göre şehir ve çevresindeki kırsal alanda 21 YPG savaşçısı ve 14 Kürt polis gücü mensubu öldürüldü. Açıklamada saldırganlardan [Türkiye](#)'ye kaçan yedisi dışında tümünün öldürüldüğü belirtilse de, ölü sayısı verilmedi.

Xelil, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne Kürt yetkililerinin gözaltına aldığı kişiler arasında Mısırlı bir [IŞİD militanının](#) da bulunduğunu söyledi. Tanıklar, saldırganların çoğunun Suriyeli Araplar olduklarını, ama bazılarının farklı bir aksanla konuştuklarını, diğerlerinin de -Kürtçe'yi akıcı konuşmalarından anlaşıldığı kadarıyla- Kürt olduklarını düşündüklerini söylediler. Tanıklardan biri, kendisini ve akrabalarını gözaltına alan savaşçının Faslı olduğunu söylediğini aktardı.

Saldırının olduğu gün sabahın erken saatlerinde, geçirdiği hastalık sebebiyle önceki gece ölen babasının cenazesini almak üzere arabasıyla Kobani'deki hastaneye gitmekte olan 33 yaşındaki Fatima, "Kasıtlı olarak üzerimize ateş açtılar, oysa biz savaşçı değildik. Yalnızca hastaneye gitmeye çalışıyorduk" dedi.

Şanlıurfa'da yatmakta olduğu hastanede konuşan Fatima, IŞİD'in 34 yaşındaki eşi Mustafa'yı ve eşinin bir arkadaşını öldürdüğünü, kendisinin de iki kez bacağından bir kez de kolundan vurulduğunu söyledi:

YPG üniformalı kadın ve erkeklerle dolu iki araba gördük. YPG savaşçıları olduklarını sandığımız için herhangi bir sorun olduğunu düşünmedik. Silahlarını bize doğrultup ateş etmeye başladılar. Eşimi ve arkadaşımı öldürdüler. Eşim başından vuruldu; arabanın her tarafı eşimin kanıyla kaplandı.

Daha sonra gerçek YPG güçleri geldi ve çatışma başladı. Savaşçılar YPG'ye kötü laflar ediyor ve onlara "kafir" diyorlardı. Her taraftan mermi ve patlama sesleri geliyordu.

Sabah 5.30'dan, YPG mensuplarının beni kurtardığı öğleye kadar yaralı bir şekilde arabanın içinde mahsur kaldım.

Fatima dokuz aylık hamileydi ve doktorları, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne aynı günün ilerleyen saatlerinde bir yandan kurşun yaraları tedavi edilen Fatima'nın bir yandan da doğum yaptığını anlattılar. Yerel insan hakları örgütleri de ameliyatın Türkiye'de yapıldığını söylediler. İnsan Hakları İzleme Örgütü bir misillemeye uğrama ihtimaline karşı tanıkların tam isimlerini kullanmamaktadır. İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne konuşan birçok tanık, gün doğmadan önce ilk silah seslerini duyduklarında Kürt güçlerinin bir evliliği veya başka bir bölgede IŞİD karşısında kazanılan bir zaferi kutladıklarını sandıklarını söyledi.

Saldırı sonrasında yaralanan 28 yaşındaki Hammoudi yaşananları şöyle anlattı: “Silah seslerini duyunca kapıya gittim ve YPG üniforması içinde, temiz traşlı dört kişi gördüm. Babama 'Bunlar Daesh [IŞİD] değil' dedim ama tam o sırada 'Allahu Ekber' diye bağırarak beni bacağımdan ve karnımdan vurdular.” Hammoudi eve girdiğini ve kalçasına basit bir turnike uygulayıp, kaçmak için eve bitişik diğer üç evin duvarlarını delmekte olan akrabalarına yardım ettiğini söyledi.

Devlet dışı gruplar dahil olmak üzere savaşan tüm tarafların sivilleri kasıtlı olarak hedef alan, siviller ve savaşçılar arasında ayırım gözetmeyen saldırılarda bulunması veya umulan askeri kazanımla orantısız bir sivil kayıba yol açması yasaktır. Suç işleme kastıyla hukuk dışı saldırılar planlamak, emretmek veya gerçekleştirmek de bir savaş suçudur.

İnsan Hakları İzleme Örgütü uluslararası bağımsız Suriye Arap Cumhuriyeti Soruşturma Komisyonu'nun Kobani saldırısını soruşturması ve hızla bir rapor hazırlaması gerektiğini söyledi. Örgüt ayrıca 25 Haziran'da Kobani'de yaşanan katliam gibi olayların yanı sıra Suriye'deki çatışmanın diğer tüm taraflarınca gerçekleştirilen ihlallerin de kapsamlı olarak soruşturulabilmesi ve sorumluların adalet önüne çıkarılabilmesi için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Suriye'deki durumu Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne sevk etmesi gerektiğini ifade etti.

BM Güvenlik Konseyi Ağustos 2014'te, IŞİD'e yaptırım uygulanmasını öngören ve ülkelere örgütün savaşçı ve finansman tedarik etmesini önleyerek IŞİD'e karşı mücadele etmeleri yolunda çağrıda bulunan 2170 no'lu kararı kabul etmişti.

“Kobani'de sivillere kasıtlı olarak saldırılması bütün ülkelerin IŞİD gibi silahlı militan grupları zayıflatacak tedbirleri güçlendirmesi gerektiğine dair acil bir hatırlatma niteliğindedir” diyen Tayler sözlerini, “Bu şiddet sarmalını beslememek için alınan tüm tedbirlerin hukuka uygun olması da aynı derecede önemlidir” diyerek tamamladı.

Tanıklar Kobani Saldırısını Anlatıyor

IŞİD daha önce de Ekim 2014'te Kobani'ye saldırdı ve şehrin bazı bölgelerini ele geçirdi. Kürt güçleri ve Suriyeli muhalif savaşçılar, ABD yönetimindeki hava saldırılarının desteğiyle IŞİD'i Ocak ayında bölgeden attı. Kuşatma sırasında şehrin büyük bölümü tahrip oldu ve çalışanlar halen IŞİD'in yerleştiği bubi tuzaklarını ve IŞİD, YPG ve koalisyonun hava saldırılarından kalan [patlamamış mühimmatı](#) temizlemeyi bitirebilmiş değil. Bölgede yaşayanlar Haziran sonu itibarıyla şehrin 130,000 sakininden sadece 24.000'inin geri döndüğünü söyledi. Mayıs 2014'te

IŞİD, Kobanili 153 Kürt erkek çocuğu [kaçırmıştı](#). Bunlardan, dört ay boyunca elinde tuttuğu yaklaşık 100 çocuğa kötü muamelede bulundu.

İnsan Hakları İzleme Örgütü tanıkların ve akrabaların çoğuyla, Şanlıurfa'da ve Suriye-Türkiye sınırında Kobani'yle karşı karşıya konumdaki Suruç kasabasında görüştü. Kobani'de olanlarla yapılan görüşmeler ise telefonla gerçekleştirildi.

Ailelerin Katledilmesi

Tanıklar ve aktivistler, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne YPG veya Özgür Suriye Ordusu'na benzer giyinmiş silahlı militanların Kobani'de ev ev dolaşarak hanelere el bombası attığı veya bir aradaki aile bireylerine toplu halde ateş ettiği üç olay anlattılar.

İkisi görgü tanığı olan üç akraba, bir grup silahlı IŞİD savaşçısının Kobani güney merkezindeki Tarım Bankası yakınında bulunan bitişik üç evin içinde ve önünde, yakın akraba olan 11 kişiyi öldürdüğünü ve iki çocuğu da yaraladığını anlattı. İki tank bu iki eve ateş açıldığına bizzat şahit olmuşlar; 42 yaşındaki Muhammed ise o sırada yakındaki bir başka evdeymiş:

Sabah saat yaklaşık 4.30 sularında dışarıdan gelen mermi seslerini duydum. Küçük kardeşim ne olduğunu anlamak için dışarı çıktığında bir grup silahlı adam kardeşimi vurdu. Eşi ne olduğunu görmek için dışarı çıktı. Yerde yatar halde bulduğu eşini kaldırmaya çalışırken onu da vurdular. İki aylık oğlu kucağındaydı [ama] bebeği kız kardeşime verdi. Sonra ikinci erkek kardeşim de dışarı çıktı. Onu bacağından vurdular [ama] o eve geri girmeyi başardı. Annem kardeşimi ve karısını almak için dışarı çıktı ama onu da öldürdüler.

Muhammed saldırganların yaralı olan kardeşini evin içine kadar takip edip öldürdüklerini anlattı. Ardından kapının arkasında kucağında iki aylık bebeğiyle büzülerek saklanan Muhammed'in kız kardeşini vurmuşlar. Bebek sağ kurtulmuş. Muhammed'in iki yetişkin kız kardeşi başka bir odada saklanıyorlarmış. 25 yaşındaki Berivan "Silah seslerini ve bebeğin ağladığını duyabiliyor ama dışarı çıkamıyordum" dedi. "Yakındaki [Yerel Kürt yönetiminin] savunma bakanını aradım. Bana 'Size yardım edemeyiz çünkü biz de kuşatılmış durumdayız' dedi."

Muhammed yardıma gelen bir amcası için, "ama onu da öldürdüler" dedi. "Diğer amcamın eşi ne olduğunu görmek için dışarı çıktı. Onu da sokağın ortasında öldürdüler. Ardından onları kurtarmak için arabayla kuzenim geldi. Onu da arabasının içinde öldürdüler. İkinci kuzenim de geldi, onu da öldürdüler. Amcamın gelini [üçüncü evde] içerdeydi, onu da vurup öldürdüler".

Muhammed ve diğer akrabalar, silahlı kişilerin ikinci amcanın evindeki biri 16, diğeri 10-12 yaşlarındaki iki yeğeni de daha kaçamadan yaraladıklarını anlattı. Anlattıklarına göre, 70 yaşındaki amcaları daha sonra kendilerine silahlı adamların kendisini öldürüp öldürmemek konusunda tartıştıklarını ve yaşı yüzünden sağ bıraktıklarını, ama ardından 55 ve üzeri yaşlardaki diğer üç akrabasını öldürdüklerini anlatmış.

Bu olayla beraber, bu aile üç yıl içinde Kobani'de IŞİD'e mal edilen saldırılarda üçüncü kez

akrabalarını kaybetmiş oldu. 2013'te şehirdeki Kızılay ofisinin dışında bir [bombalı aracın patlaması](#) sonucunda aralarında Muhammed'in 67 yaşındaki babasının da bulunduğu en az 8 kişi öldü. 2014'te Mohammed'in 19 yaşındaki kız kardeşi Şirin, YPG'nin kadın kolu olan Kadın Savunma Birlikleri'ne katıldı ve bir IŞİD pususunda [öldürüldü](#).

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün Şanlıurfa'da bir hastaneye yaptığı ziyaret sırasında gördüğü genç bir kadın -arkadaşları ve yerel insan hakları aktivistlerinin ifadelerine göre- silahlı militanların anne ve babasını ve diğer akrabalarını gözlerinin önünde vurduklarını görmüştü. Militanlar daha sonra genç kadını da yüzünden vurmuşlardı. Kadının gözü bandajlıydı ve akut stres bozukluğu yaşadığı görülüyordu.

Kadın, Çocuk ve Yaşlıların Hedef Alınması

Silahlı militanlar bazı durumlarda en genç ve en yaşlı sivilleri öldürmemiş olsalar da, tanıkların ve insan hakları savunucularının belirttiğine göre yaşları 18'den küçük en az 14 sivil öldürdüler. Rojava İnsan Hakları Örgütü'nün hazırladığı ölenler listesinde 3 yaşındaki bir çocuk da yer alıyor. İhlalleri Belgelendirme Merkezi'ne göre ise ölen sivillerin en az 67'si kadın. Rojava Grubu da ölenlerin en az on sekizinin yaşlarının 55 veya üzerinde olduğunu kaydediyor.

Barh Botan köyünden 41 yaşındaki Zarga, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne gün doğmadan önce ardarda duyduğu köpek havlamaları, ağlayan bir kızın haykırıları ve ardından gelen silah sesleri üzerine uyandığını ve yeğenini alarak sokağa fırladıklarında IŞİD'li bir keskin nişancının kendisini ve yeğenini hedef aldığını anlattı:

Yeğenimle [ağlayan] kız hakkında konuşuyorduk. Neler olduğunu anlamamıştık. Sonra aniden bir lazer ışını gördük. Işığın geldiği yere doğru bakınca silahlarını bize doğrultmuş iki keskin nişancıyı fark ettik. Koşmaya başladık. Yeğenim düştü ve bir duvarın arkasına saklandı. Ben koşmaya devam ettim. Silahlı adamlardan korunmak için zig-zag çizerek koşuyordum. Sonra boynumda bir acı hissettim. Mermi kürek kemiklerimin arasından girip boynumun sağ tarafına ilerlemişti. Beş el ateş ettiler ama sadece bir mermi isabet etti. Yere düştüm. "Beni yakalamalarına fırsat kalmadan öleceğim" diye düşündüm. Sonra bayılmışım.

Zarga, ayıldığında yeğeninin kendisini bulmuş olduğunu ve yaklaşık 250 metre ileride, içinde akrabalarının bulunduğu arabaya ulaşabildiklerini söyledi. "Sürüne sürüne arabanın içine girerken bir yandan da yardım istiyordum." Kurşunlara rağmen ailesi Zarga'yı önce civardaki bir hastaneye ardından da Türkiye'ye götürdü. Zarga, "Çılgık atan o kıza ne olduğunu asla öğrenemedik" dedi.

Saldırganların Dost Kuvvetler Gibi Davranması

Tanıklar, silahlı savaşçıların YPG ve Özgür Suriye Ordusu'nun üniformalarına benzeyen giysiler içinde olduklarını söylediler. Hatta bazı durumlarda, IŞİD üyelerinin Kürtçe olarak "İçeri

girmemize izin verin, biz YPG'yiz" şeklinde seslendiklerini anlattılar.

65 yaşındaki Şeyko Atto'nun, karşılamak üzere evden çıktığı YPG üniformalı bir savaşçı tarafından vurularak öldürüldüğü, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne bir akrabası tarafından aktarıldı.

Akrabası Şeyh Nabi, Atto'nun dışarı çıktığında "İnşallah Daeş burada değildir" diye haykırdığını söyledi. Silahlı adam Arapça "İçeri gir" diye bağırarak Atto'yu evin içine kadar takip etti. Atto'yu bacağından, karısını ise vücudunun yan tarafından vurarak öldürdükten sonra çiftin kızlarını da yaraladı.

Yaralıları Kurtarmaya Çalışanlara Ateş Açılması

Tanıklar IŞİD'in, yaralı akrabalarını veya YPG savaşçıları kurtarmaya çalışan sivillere de ateş açtığını aktardılar. Üç tanığın ifadesine göre silahlı saldırganlar Mişta Nur Dağı yakınlarında, eskiden okul olarak kullanılan ve hastaneye dönüştürülmekte olan dört katlı bir binadan da sivilleri vuruyorlardı. Basında çıkan haberlerde silahlı savaşçıların bu binada saklandıkları ve Kürt savaşçılarıyla çatışma sırasında binanın ağır hasar gördüğü belirtiliyor.

İsminin yazılmasını istemeyen yaralı bir bölge sakini, kardeşinin arabasıyla yardım isteyen yaralılara yardım etmeye gittiğini söyledi. "Yolda Daeş onu öldürdü. Kardeşimi iki defa aradım ama cevap vermedi. Bir sorun olduğunu anladım. Onu aramaya gittim ama arabasına doğru ilerlerken beni de vücudumun yan tarafından vurdular. Sabah 7.00'den öğleden sonra 2.00'ye kadar yerde ölü numarası yaparak yattım".

40 yaşındaki Halil, kapısının önünde yaralı halde bulduğu bir Kürt savaşçıyı arabasıyla hastaneye götürürken boynundan nasıl vurulduğunu şöyle anlattı:

Köşe başlarında gizlenmiş, YPG üniformalı Daeş grupları gördüm. Güvenli bir bölgeye ulaşmamıza sadece 20 metre kalmıştı ki, beni boynumdan vurdular. Bir elim direksiyonda, diğeri enseme, arabayı sürmeye devam ettim.

Yaralanan 28 yaşındaki Hammoudi ve amcalarından biri, silahlı saldırganların vurduğu küçük erkek kardeşini kurtarmaya çalışırken üzerlerine açılan ateş sonucu bir akrabalarının nasıl vurulduğunu anlattı. Hammoudi akrabalarının, şehirde en şiddetli saldırıların yaşandığı mevki olan Tarım Bankası yakınlarında vurulduğunu söyledi.

"15 yaşındaki kuzenim sabah erken saatlerde silah seslerini duyup kapının önüne çıktı. Daeş onu bankanın önünde vurarak öldürdü. Diğer kuzenim kardeşinin bedenini almak için koşarak dışarı çıktığında Daeş ona da ateş açtı ve kolundan yaraladı."

58 yaşında bir fırıncı olan İbrahim eski okul binasından ateş açan bir keskin nişancı tarafından

bileğinden ve göğsünden vurulduğunu söyledi. Olay, sabahın erken saatlerinde, çalışanlarından birinin yaralandığı haberini veren telefon görüşmesinden sonra fırına giderken meydana gelmiş:

Fırına vardığımda çok sayıda silah sesi duydum. Arabadan çıkar çıkmaz bir keskin nişancı beni sol elimden vurdu. [Eski okul] binasının çatısında IŞİD savaşçıları gördüm. Elim bilekten aşağı sallanıyordu. Sallanan elimi tutarak fırının içine koştum. İçeride yaklaşık 30 kişiydik. Çalışanlardan bazıları fırın duvarlarına delikler açmışlardı. Duvar boyunca emekleyerek [yakındaki] Al-Amal hastanesine sığındık.

Şeyh Nabi, akrabası Şeyko Atto ve karısını evlerinde vuran saldırganların daha sonra, çiftin yardım istemek için kendisini arayan kızı 23 yaşındaki Dilişan'ın elindeki cep telefonuna ateş ettiklerini söyledi. Ardından genç kadının vücuduna ateş eden saldırganın Dilişan'ın dalağına, bir akciğerine ve bir böbreğine zarar verdiğini aktardı. Dilişan'ın kayınbiraderi olan Şeyh, dehşet içindeki genç kadının kendisini sabah 4.45 civarında aramasını şöyle anlattı:

“Bir yandan ağlıyor bir yandan 'Babamı vurdular, annemi vurdular' diye haykırıyordu. Sonra hat kesildi.” Şeyh, yoğun kanaması olduğu halde babasının cep telefonunu alan Dilişan'ın, sürünerek Kobani'nin kuzey doğusundaki evlerinin 150 metre ilerisinde bulunan Suriye-Türkiye sınırına doğru ilerlediğini söyledi. Bir yandan da telefonda Şeyh'le konuşan genç kadının sınıra birkaç metre kala ne ilerleyecek ne de konuşacak takati kalmıştı. Ama yoldan geçmekte olan bir Kobanilinin telefonu eline alınca, hattın diğer ucunda kendisini bulduğunu söyleyen Şeyh, ikisinin Türk sınır yetkililerini uyararak Dilişan'ın Türkiye'ye geçmesini sağladıklarını aktardı.

Kaçan Sivillerin Öldürülmesi

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün görüştüğü tanıklar savaşçıların panik içinde yaya olarak ve arabalarla kaçan sivillerin peşine düşerek suikast silahları, makineli tüfekler ve hatta roket atarlarla saldırdıklarını söylediler. 24 yaşındaki Lezgin, sabah 5.15 civarı Kobani'deki evinin yakınında bulunan Mürşitpınar Sınır Kapısı'ndaki patlamanın sesine uyanıp sokaklara dökülen yaklaşık 60 sivilden biriydi. Daha sonra patlamanın bir bombadan kaynaklandığını öğrenmişti. Karşısındaki silahlı grubun YPG olmadığını anlayınca kalabalığa kaçmalarını söyledi:

“Millet, kaçın! Bizi öldürecekler!” diye bağırdım. Arkadaşım Hamoudi hemen arkamda koşuyordu. 13 yaşındaydı. “Yaktılar beni” diye bağıırıyordu. Dönüp baktığımda karnında kocaman bir delik olduğunu gördüm.

Evinin bulunduğu 30 metre uzunluğundaki sokağa ulaştığımda yerde dokuz cesedin olduğunu gördüğünü anlatan Lezgin, “Gördüğüm cesetler arasında kuzenim, eniştem ve komşularım vardı” dedi.

Lezgin, iki akrabasıyla birlikte evinin yanındaki Hac Reşad Camii'nin dışında yüzüstü yatarken gördükleri adamın Hovsep adlı bir Ermeni olduğunu fark ettiğini anlattı. “Onu yoldan taşıdık” dedikten sonra pantolonunun sol üst tarafını kaplayan koyu renkli lekeyi gösterdi: “Bu, onun

kani”.

Lezgin, İnsan Hakları İzleme Örgütü'yle saldırıdan iki gün sonra, Şanlıurfa'da, 8 yaşındaki kızkardeşi Aya'nın yattığı hastanenin önünde konuştu. Aya başına isabet eden bir şarapnel parçası yüzünden yoğun bakımda tedavi görüyordu. Erkek kardeşi Jangin'in de bacağından yaralandığını ve 60 km ilerideki Suruç'ta bir hastanede tedavi gördüğünü söyledi.

Sivillerin Gözaltına Alınması

Tanıklar ve yerel insan hakları grupları, saldırganların Kobani içindeki ve civarındaki en az dört binada sivilleri alıkoyduklarına dair detaylı bilgiler verdiler.

İki tanık, Kürt güçleri 25 Haziran'da karşı saldırıya başlayınca, silahlı militanların kendilerini Kobani'nin güney doğu ucunda bir köy olan Maktala'daki evlerde alıkonulduklarını anlattı. İnsan Hakları İzleme Örgütü'yle yattığı hastane yatağında görüşen yaralı bir erkek, Maktala'daki evlerde tutulan çoğu kadın 55 kişinin arasında kendinin de olduğunu söyledi. Kürt kuvvetleri dışarıda nöbet tutan silahlı savaşçılara saldırıp, kaçırmaları için bir fırsat yaratıncaya kadar iki saat boyunca bu evlerde alıkonulmuşlardı.

Bir diğer Kobani sakini, 23 yaşındaki Rihab, iki silahlı adamın, kendisiyle birlikte babasını, üç yeğeni ve kuzeniyle iki arkadaşını Maktala'da bir evde yaklaşık yarım saat alıkoyduğunu söyledi. Rihab, akrabalarıyla birlikte kaçmakta oldukları arabaya ateş açarak görüncesini ve bir aile dostlarını vuran ve diğer arabadaki erkek kardeşini öldüren silahlı kişilerin kendilerini gözaltına aldığını anlattı. Saldırganlardan birinin akrabalarını kalkan olarak kullandığını söyleyen Rihab, saldırganın bir Kürt savaşçının yanından geçip, Maktala'da IŞİD'li bir emirin saklandığı eve gidinceye kadar bütün sivilleri kendisiyle birlikte yürümeye zorladığını aktardı. Rihab, Kürt savaşçının silahını gruba doğrulttuğunu söyledi.

“Donup kalmıştık. Ne olacağını bilmiyorduk. İki akrabamız öldürülmüştü, her taraftan silah sesleri geliyordu, dehşet içindeydik” diye anlatan Rihab, Kürt güçlerinin gözaltında tutulanları kurtardığını söyledi. Rihab Kürt savaşçıların kendilerini alıkoyan IŞİD'lileri öldürdüklerini düşünüyor.

Rojava İnsan Hakları Örgütü, silahlı savaşçıların Mişta Nur Dağı yakınındaki eski okul binasında da 30-40 kişiyi alıkoyduklarını bildirdi.

Kobanili bir aktivist olan Walat, İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne IŞİD'in aralarında çocukların da bulunduğu 80 kişiyi şehir merkezindeki Ekspres Caddesi'nde bulunan bir mağazada tuttuğunu söyledi. Rehinelere birinin Walat'a anlattığına göre, IŞİD bu kişinin evinin duvarından içeri atlayarak onu, karısını ve dört çocuğunu yakalayıp merkeze getirmiş; burada, alıkonanların başında ise 6 silahlı kişi nöbet tutuyormuş. Civarda çatışmalar başlayınca bu altı kişiden beşi

kaçarken kapıda tek bir IŞİD'li muhafız bırakmışlar. Bu kişi de rehinelerin kapıyı üstüne kapatması üzerine kaçmış. Rehinlerden bazıları Walat'a, YPG güçlerinin kendilerini 12 saat sonra kurtardığını anlatmış.

Savaş hukuku savaşçıların, askeri güçleri veya askeri alanları saldırıdan korumak amacıyla sivilleri kullanmasını yasaklamaktadır.